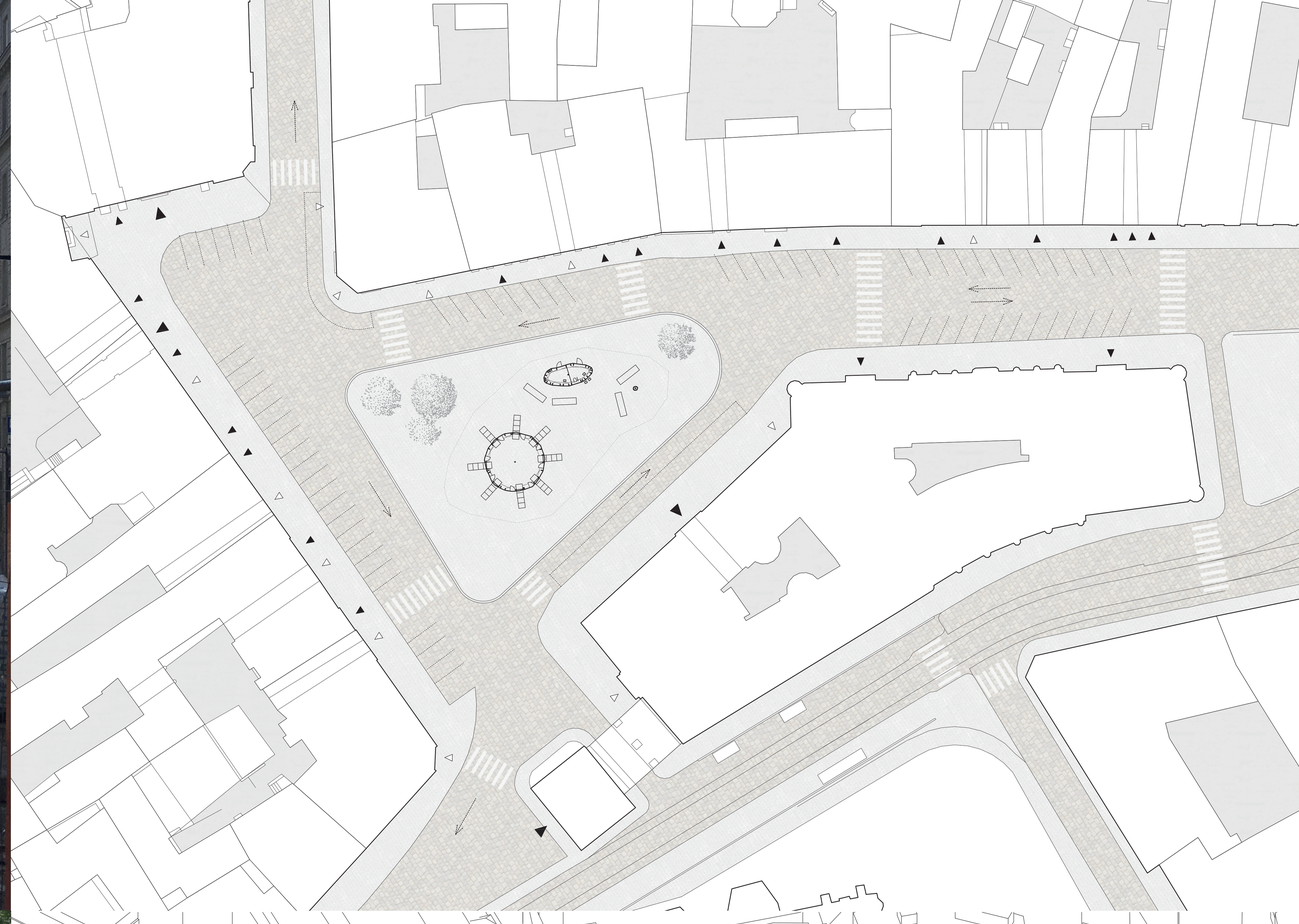

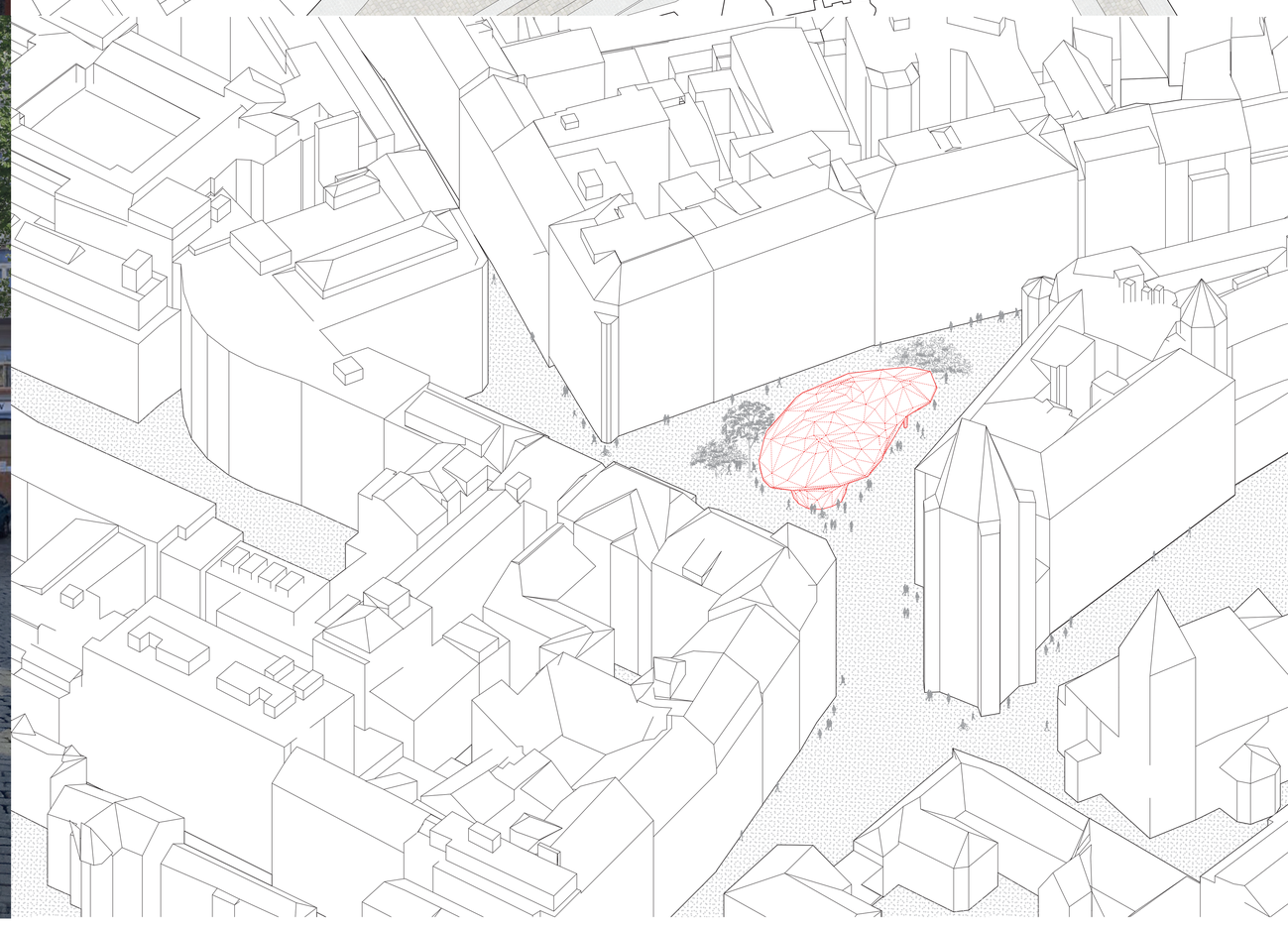

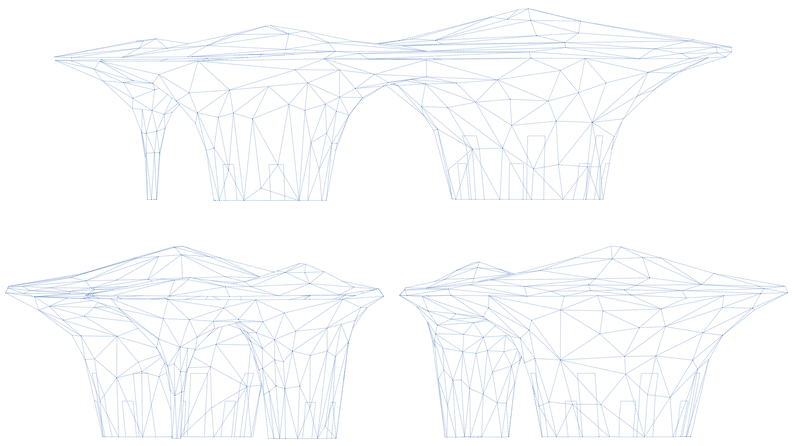

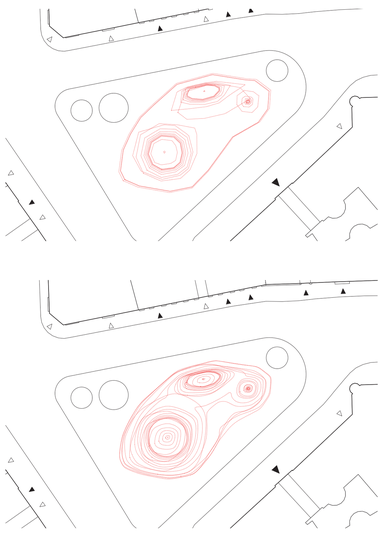

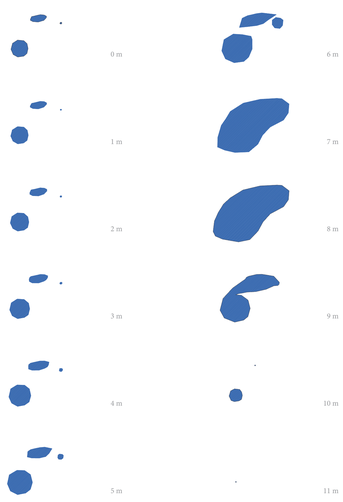

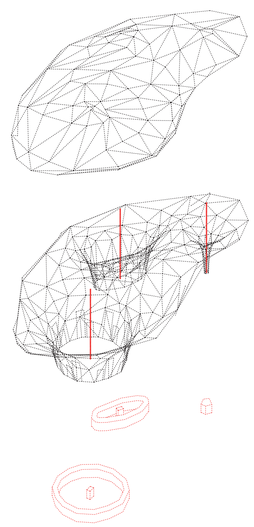

Senovážné náměstí je jedno z několika původních středověkých pražských tržišť. Ač má bohatou historii, v současnosti je jeho charakter spíše smutný, uprostřed prostoru bylo dlouhou dobu parkoviště. Místo je v podstatě celé využito k cirkulaci nebo parkování aut, nemá charakter náměstí. V současnosti se na centrálním prostoru nachází staveništní buňky z důvodu opravy Cukrovarnického paláce.

Návrh má za cíl pročistit vnitřní prostor od aut a umožnit volný všesměrný pohyb skrz náměstí. Prostor, ačkoli je poměrně rozlehlý, působí vcelku malým dojmem. Je to dáno jednak vysokou blokovou zástavbou, která náměstí obklopuje ze všech stran, jednak řešením samotného náměstí - po obvodu trojúhelníkového prostoru obíhá silnice s parkováním po obou stranách, prostor je fragmentovaný a návštěvníkovi nezbývá než celé náměstí obejít po chodníku.

Návrh proto sleduje vytvoření otevřeného průchozího přístřešku, který prostor dále nerozdělí, pouze vytvoří kryté náměstí. Tržnice je umístěna doprostřed náměstí na místo současného parkoviště/staveniště. Tento trojúhelníkový ostrůvek je nově vydlážděn, a je zrušeno parkování po jeho obvodu - prostor se uvolní a umožní se cirkulace pěších. Zachováno je parkování po obvodu náměstí.

Návrh svojí hmotou volně vychází z trojúhelníkového tvaru prostoru. Nesleduje ale rigidní formu, vytváří poněkud neurčitou, neuchopitelnou hmotu, která vyrůstá z prostoru a která nemá začátek ani konec. Tvar částečně sleduje pohyb lidí skrz náměstí - a částečně ho určuje. Především ale vytváří v kontextu městského prostředí historického centra hmotu, která vyzývá k zastavení, zvědavosti, odpočinku, hře, která skrývá tajemství a zároveň poskytuje ryze praktickou funkci. Lehce si pohrává s návštěvníkem a vytváří na chvilku pocit nenucenosti a náhodného prožitku.

Volba materiálu/konstrukce vychází z ideové podstaty návrhu. Tržnice je celá ze sklolaminátu, materiálu, který je v architektuře poměrně netradiční. Hmota je s pomocí počítače náhodně rozdělená do nepravidelných trojúhelníkových dílů, které se stýkají přes hranu. Dělení bylo zvoleno tak, aby byla možná manipulace s jednotlivými díly přímo na stavbě. Jedná se o laminátové kazetové desky, které jsou k sobě montované a společně tvoří žebrovou síť pláště.

Konstrukce by měla díky laminátu částečně propouštět světlo a dotvářet tak prožitek při návštěvě tržnice. Hmota tržnice sestává ze tří nohou. Dvě větší nohy mají provozní funkci, třetí má pouze podpůrnou funkci. Největší noha slouží jako zázemí pro prodejce, přímo z hmoty nohy se pak vyklápí prodejní pulty. Druhá noha ukrývá sklad prodejních stolů a úklid, dále jedno bezbariérové WC. Vně nohy se nacházejí umyvadla pro návštěvníky tržnice. Volný mezilehlý prostor pak slouží procházení návštěvníků a několika dalším prodejním stolům.

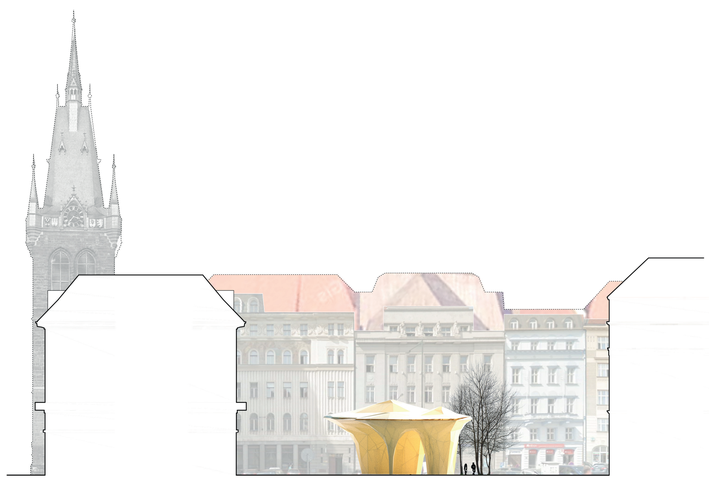

Východní pohled

Západní pohled

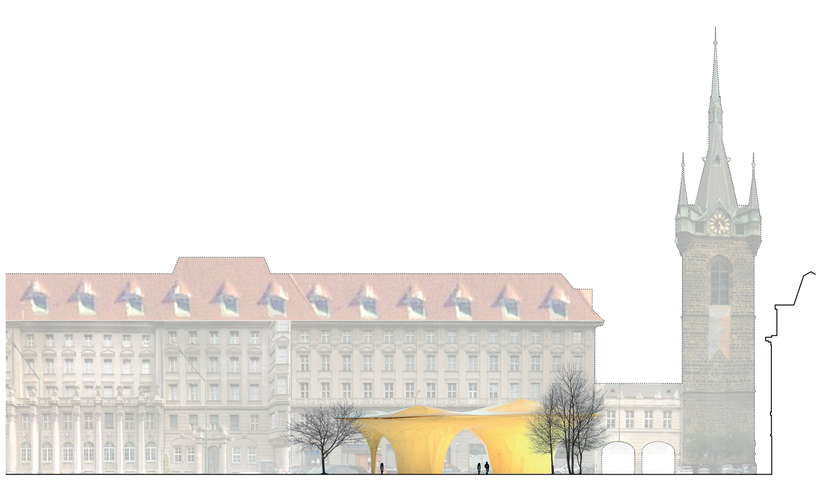

Severní pohled

Jan Šepka architekti

Jan Šepka architekti

papundekl architekti

Zábran Nová architekti

Během procesu návrhu tržnice se nabízela řada materiálů, od porobetonu, hlíny, přes dřevo, umělou hmotu vytisknutou 3d tiskárnou, sklolaminát, folii až po textilii potaženou ocelovou konstrukci. Cílem bylo dosáhnout toho, aby konstrukce vytvářela dojem lehkosti a jakési pomíjivosti. Tržnice je celá ze sklolaminátu, kromě tří ocelových sloupů podpírajících střešní plášť.

Sklolaminát má vysokou pevnost v tahu i tlaku, je poměrně lehký a dá se vytvarovat prakticky do jakéhokoliv tvaru. Jeho další předností částečná průsvitnost - podle tloušťky materiálu a typu použité pryskyřice.

Pro návrh jsem uvažoval epoxidovou pryskyřici vyztuženou skelnou rohoží z nepravidelně rozmístěných vláken. Jelikož materiál je ponechán bez úpravy pouze se zbroušeným povrchem, vynikne přírodní barva jantarová barva epoxidové pryskyřice a nahodilost skelných vláken v materiálu.

Díky použitému materiálu je možno docílit výjimečné atmosféry, kdy skrze plášť konstrukce bude pronikat sluneční světlo do prostoru pod zaklenutým stropem. Většina laminátových dílů, které tvoří plášť tržnice, jsou plošné, pro jejich výrobu tedy není třeba vyrábět tvarově složitou formu - kopyto.

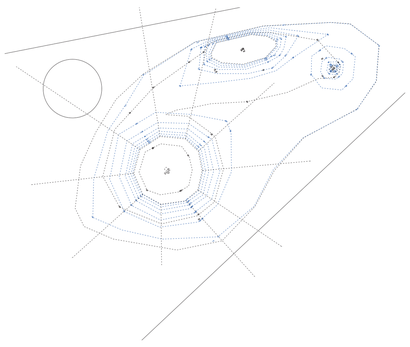

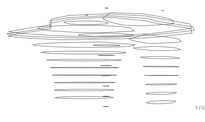
vrstevnice

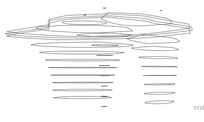
vrstevnice

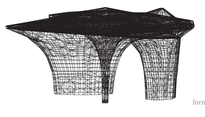
forma0

forma

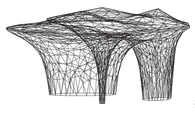
2000

1000

600

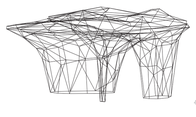
400

200

80

Městská tržnice
Filip Výška
diplomová práce
vedoucí práce MgA. Ondřej Císler, Ph.D.
Fakulta Architektury, České Vysoké Učení Technické
letní semestr 2020